



Universiteit  
Leiden  
The Netherlands

## Zelfverdediging verdedigd!

Schilder, J.; Leen, A.R.

### Citation

Schilder, J., & Leen, A. R. (1992). Zelfverdediging verdedigd!. *De Zelfstandige, Vzo*, 16(2), 9. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/62880>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/62880>

**Note:** To cite this publication please use the final published version (if applicable).

***Dient zelfverdediging in Nederland verdedigd of beschermd te worden? Zo op eerste gezicht niet, zelfverdediging doe je immers zelf. Zolang de overheid er zich niet mee bemoeit is dit ook de mening van de auteurs van dit stuk. Als de overheid zich er echter wel mee bemoeit dan dient er niet met twee maten gemeten te worden.***

## **1. Erkenning versus vergunning**

Een cursus zelfverdediging is in deze tijd beslist geen luxe, wellicht is het zelfs een eerste levensbehoefte. De consument die deze behoefte tracht te bevredigen richt zich op de markt. De eerste gedachte die bij velen opkomt is: Hoe kan ik in alle redelijkheid zelf beoordelen hoe goed een bepaalde zelfverdedigingscursus is?

De overheid die zich voor dit probleem gesteld ziet, stelt zich dan ook de vraag: Hoe kan de consument tegen zijn eigen onwetendheid beschermd worden?

# **Zelfverdediging verdedigd!**

Twee oplossingen worden gebruikt:

(1) een vergunningstelsel,  
(2) een erkenningsstelsel (certificering).  
Anders gezegd, een keuze tussen overheidscontrole op wat verkocht mag worden en overheidscontrole op erkenning. Als een leraar van een zelfverdedigingscursus een vergunning nodig heeft, kan een instructeur zonder vergunning strafrechtelijk vervolgd worden. Als daarentegen een leraar erkend wordt, kan een niet-erkende leraar gewoon zijn beroep blijven uitoefenen.

Legaal kan hij echter niet claimen erkend te zijn, maar staat de consument vrij om het oordeel van de overheid al of niet te aanvaarden. Zelfs als een erkend leraar beter is dan een niet-erkende leraar, kan een consument zelf beslissen of hij toch de voorkeur geeft aan een niet erkend-leraar.

Dit kan zijn om redenen van prijs, bereikbaarheid, het beheersen van de taal die de consument spreekt, of een ander compenserend voordeel.

Als het er om gaat de consument te beschermen tegen eigen onwetendheid lijkt een erkenningsregel door de overheid een goed instrument.

Als het argument is dat de consument over te weinig kennis beschikt om een leraar te beoordelen, is het enige dat nodig is de relevante informatie beschikbaar te stellen. Als de consument, in bezit van deze kennis, toch naar een

niet-erkende leraar gaat, is dat zijn zaak. Daarnaast geldt, dat de vrije toetreding tot de markt van leraren zelfverdediging, en daarmee het concurrentieproces, door een erkenningsregeling niet wordt belemmerd, slechts het gerbuik van een titel is beschermd.

Voor een vergunningstelsel is een extra argumentatie nodig. Zelfs de voldoende geïnformeerde consument is niet in staat in zijn eigen belang te handelen. Dan wel het maatschappelijk belang dat met overheidsingrijpen gediend wordt, overschrijdt dat van de individuele consument.

Bij dit laatste zouden wij bijvoorbeeld kunnen denken aan de mogelijkheid dat zelfverdediging, op ondeskundige wijze

digingskunsten: judo, jiu-jitsu, karate, aikido en taekwon-do.

Tegen een redelijke prijs en verspreid over het hele land, is het bij deze leraren mogelijk een cursus zelfverdediging te volgen. Wat wil nu echter het geval? Sinds enige tijd erkent en subsidieert het ministerie van WVC zelfverdedigingscursussen voor en door vrouwen. Deze cursussen, in Amsterdam ontstaan, breiden zich als een olievlek over het land uit. Op grond van welke criteria zijn de leraressen van deze cursussen, de zogenaamde Kenau's echter erkend?

Zeker niet op grond van de voor de rijkserkende leraren geldende eisen, te weten: het behalen van de vereiste kyu- en dangraden, vooropleiding en stages met een totale tijdsduur van drie jaar, minimum leeftijd voor toelating van de cursus, verklaring omtrent heet gedrag en het bezit van een EHBO-diploma.

Door meerdere groepen te erkennen ondergraaft de overheid haar eigen beleid om met behulp van erkenningsmaatregelen de markt voor de consument doorzichtiger te maken. De overheidsnormen voor erkenning blijken daarnaast nogal ondoorzichtig en zijn wellicht politiek bepaald. Als de situatie zo is, valt een systeem van erkenningsregelingen door de leraren zelf te prefereren met alle voordelen van dien. Het huidige beleid geeft de Kenau's de goodwill van de al bestaande rijkserkende leraren die zij echter in het geheel niet verdiend hebben. Het zou beter zijn de Kenau's hun erkenning in een proces van onderlinge concurrentie met andere leraren te laten verdienen.

## **3. Conclusie**

In principe is vrije concurrentie tussen leraren in zelfverdedigingscursussen de beste garantie voor kwaliteit. De markt is voor de consument in de praktijk niet zo ondoorzichtig als wel beweerd wordt; er bestaan voldoende werkzame en betrouwbare criteria voor het beoordelen van leraren.

Als de overheid zich er echter wel mee bemoeit dan dient zij niet met twee maten te meten. Het huidige erkenningsbeleid wekt illusies die wellicht in het geheel niet kunnen worden waargemaakt ■

J. Schilder / A.R. Leen

## **2. Kenau's versus rijkserkende leraren**

Dit brengt ons weer terug bij ons onderwerp. Sinds 1939 zijn er rijkserkende leraren gespecialiseerd in zelfverde-